

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 19501 din data de 20.11.2024

Domnului Mario Ovidiu Oprea
Secretar General al Senatului României

Biroul permanent al Senatului

631 / 20.XI.2024

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV/4978/2024 din 26.11.2024 prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii, spre avizare, Propunerea legislativă pentru modificarea art. 226 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (b618/25.11.2024), vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 18 decembrie 2024 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la solicitarea de avizare a propunerii legislative, având în vedere prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea dată de Curtea Constituțională sintagmei „acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești”, Comisia a reținut că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a fi exprimat un punct de vedere.

În continuare, cu privire la propunerea de modificare a art. 226 alin. (1) din Codul penal, Comisia a reținut că infracțiunea de violare a vieții private are un rol esențial în protecția drepturilor fundamentale ale persoanei. Totuși, s-au evidențiat necesități de extindere a acestei protecții la alte spații decât locuințele și dependențele, prin includerea altor spații destinate utilizării private, cum ar fi vestiarele sau cabinele de probă.

Astfel, în jurisprudența europeană, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a interpretat în mod larg noțiunea de viață privată. În cauze precum Von Hannover vs. Germania sau Peck vs. UK, Curtea a subliniat importanța protejării vieții private în spațiile publice și necesitatea ca statul să ofere un cadru legal corespunzător pentru a preveni astfel de încălcări.

De asemenea, Curtea a evidențiat că viața privată poate include atât interacțiunile sociale în spații publice, cât și protecția imaginii unei persoane, chiar în locuri unde aceasta nu se așteaptă să fie complet singură.

Prin Decizia nr. 33/2017, Curtea Constituțională a apreciat că ține de marja de apreciere a legiuitorului asigurarea protecției vieții private prin măsuri de drept penal atunci când violarea vieții intime, familiale și private se realizează în spații extrane conceptului de locuință, încăpere sau dependență ținând de aceasta, respectiv în spații aparținând proprietății publice. În

continuare, instanța de contencios constituțional a arătat că statul a instituit măsurile de protecție civilă pentru situațiile în care atingerea adusă vieții private s-a realizat în alte spații decât cele prevăzute la art. 226 alin. (1) din Codul penal, sens în care partea ce reclamă încălcarea dreptului la viață intimă, familială și privată poate să formuleze o acțiunea civilă în justiție.

Totodată, prin Decizia nr. 18/2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a reținut că incriminarea acțiunilor prevăzute în art. 226 alin. (1) din Codul penal comise în spații private din afara locuinței, încăperii sau dependinței, reprezintă opțiunea exclusivă a legiuitorului.

În raport de toate acestea, Comisia a reținut că prin prezentul demers legislativ s-a propus modificarea articolului 226 alin. (1) din Codul penal în sensul de a prevedea că atingerea adusă vieții private poate avea loc și în alt loc spațiu decât cel pe care îl presupune domiciliul, respectiv în orice alt spațiu destinat utilizării private, cum ar fi toaletele publice, vestiare, cabine de probe sau un alt loc similar, indiferent care ar fi localizarea acestora.

Din perspectiva conținutului propunerii, s-a apreciat că extinderea protecției vieții private prin măsuri de drept penal este justificată, întrucât viața privată reprezintă o dimensiune esențială a individului, în care dreptul la intimitate și demnitate joacă un rol central și trebuie protejat de ingerințe externe.

Așa fiind, întrucât gravitatea ingerinței în dreptul la viață privată poate fi similară, indiferent de locul este persoana s-ar găsi, extinderea acestei protecții nu reprezintă decât un demers firesc în contextul dezvoltării tehnologice care facilitează captarea de imagini și sunete.

Din perspectiva tehnicii legislative, Comisia a apreciat că nu este specific legislației penale definirea unei noțiuni în cuprinsul normei de incriminare. Ori de câte ori legiuitorul penal a dorit explicarea unor termeni ori expresii a optat pentru o reglementare proprie, fie la un alineat distinct al normei de incriminare, fie în cuprinsul titlului care tratează înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală.

În discuție este sintagma „cum ar fi toalete publice, vestiare, cabine de probe sau un alt loc similar, indiferent care ar fi localizarea acestora” din propunerea formulată prin care se urmărește definirea sintagmei „spațiu destinat utilizării private”.

Mai mult decât atât, menționarea exemplificativă a unor spații, urmând ca orice alt asemenea spațiu să beneficieze de aceeași protecție poate constitui o vulnerabilitate a textului incriminator, fiind lipsit de previzibilitatea specifică dreptului penal.

De pildă, va lăsa loc interpretării împrejurarea dacă un salon de înfrumusețare care asigură servicii de epilare, bronzare artificială etc. este similar spațiilor avute în vedere în mod expres de către legiuitor, i.e. toalete publice, cabine de probă.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Mai specific, dacă legiuitorul a înțeles să circumstanțieze expres grupul sanitar la „toaletă publică” se poate ridica întrebarea dacă toaleta unui restaurant, care nu se circumscrie acestei noțiuni, se bucură de aceeași protecție a legii.

În concluzie, urmează a se aprecia dacă se impune excluderea opoziției „cum ar fi toalete publice, vestiare, cabine de probe sau un alt loc similar” din cuprinsul propunerii legislative formulate.

Cu deosebită considerație,

Secretar general

Judecătoarea ~~Andreea~~ Simona Uzlaşu

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011